

دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی

گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی

پایان نامه:

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی

عنوان:

رابطه مشارکت ورزشی با هزینه‌های ورزشی و درمانی در بین اعضای هیأت

علمی دانشگاه‌های تبریز

استاد راهنما:

دکتر فریبا عسکریان

استاد مشاور:

دکتر حسین پناهی

پژوهشگر:

فاطمه نوشیرانزاده

بهمن ماه 1390

فصل اول: طرح تحقیق

1-1-1-1	مقدمه	1
2-1-2	بیان مسأله و ضرورت و اهمیت تحقیق	2
3-1-3	اهداف تحقیق	6
1-3-3-1	هدف کلی تحقیق	6
2-3-3-1	اهداف جزئی تحقیق	6
4-1-4	فرضیه‌های تحقیق	7
5-1-5	محدودیت‌های تحقیق	7
1-5-5-1	محدودیت‌های قابل کنترل	7
2-5-5-1	محدودیت‌های غیر قابل کنترل	8
6-1-6	متغیرها	8
7-1-7	تعریف واژگان	8

فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه‌ی تحقیق

1-2-1	مقدمه	9
2-2-2	تعریف ورزش و ابعاد آن	9
3-2-3	مشارکت ورزشی	10
1-3-3-1	مشارکت ورزشی در ایران و چند کشور منتخب	14
4-2-4	عوامل مؤثر بر گرایش مردم به فعالیت‌های بدنی و ورزش	17
5-2-5	انگیزه افراد برای شرکت در ورزش همگانی و تفریحی	19
6-2-6	اثرات اقتصادی مشارکت ورزشی	22
1-6-6-1	اثرات اقتصادی مستقیم ورزش	23
2-6-6-2	اثرات اقتصادی غیر مستقیم ورزش	28

صفحه	عنوان
28	7-2- ورزش و بیماری‌های ناشی از کم‌ تحرکی
36	8-2- تحقیقات انجام شده در سایر کشورها
39	9-2- تحقیقات انجام شده در ایران
44	10-2 جمع‌بندی

فصل سوم: روش تحقیق و جمع‌آوری اطلاعات

45	1-3- مقدمه
45	2-3- روش تحقیق
45	3-3- جامعه‌ی آمار تحقیق
46	4-3- نمونه‌ی آماری تحقیق
46	5-3- ابزار تحقیق
46	1-5-3- پرسشنامه‌ی مشارکت ورزشی
46	2-5-3- پرسشنامه‌ی هزینه‌ی ورزشی
47	3-5-3- پرسشنامه‌ی هزینه‌ی درمانی
47	6-3- روش تهیه و اعتبار ابزار اندازه‌گیری
47	7-3- روش اجرای تحقیق
48	8-3- روش تجزیه و تحلیل اطلاعات

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده‌ها

49	1-4- مقدمه
49	2-4- ویژگی‌های فردی آزمودنی‌های تحقیق
57	3-4- آزمون فرضیه‌های تحقیق
62	4-4- جمع‌بندی

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری

63.....	1-5 مقدمه
63.....	2-5 خلاصه‌ی تحقیق
64.....	3-5 نتایج تحقیق
65.....	4-5 بحث و نتیجه گیری
69.....	5-5 جمع بندی
70.....	6-5 پیشنهادهای تحقیق
70.....	1-6-5 پیشنهادهای پژوهشی تحقیق
70.....	2-6-5 پیشنهادهای کاربردی تحقیق
71.....	منابع
79.....	پیوست

فهرست جداول

صفحه

عنوان

- جدول (1-2) اثر کلیدی اقتصادی ورزش اسکاتلند در سال 1995، 1998، 2001 و 2004 25
- جدول (2-2) عناصر عمده هزینه ورزشی اسکاتلند در سال 1995، 1998، 2001 و 2004 25
- جدول (3-2) خلاصه اجزای ورزش و تأثیر آن بر اقتصاد ایرلند (2008) 26
- جدول (4-2) تجزیه و تحلیل مقایسه‌ای تأثیر اقتصادی 26
- جدول (5-2) هزینه‌های ورزشی خانوار در سال‌های 1380 و 1385 27
- جدول (6-2) بیماری‌های ناشی از کم‌تحرکی 30
- جدول (7-2) عوامل خطر بیماری‌های ناشی از کم‌تحرکی 31
- جدول (1-3) تعداد اعضای هیئت‌علمی دانشگاه‌های شهر تبریز 46
- جدول (1-4) مشخصات فردی آزمودنی‌ها بر اساس جنسیت 49
- جدول (2-4) مشخصات فردی آزمودنی‌ها بر اساس سن 50
- جدول (3-4) مشخصات فردی آزمودنی‌ها بر اساس مرتبه‌ی علمی 50
- جدول (4-4) میزان مشارکت آزمودنی‌ها در اوقات فراغت 51
- جدول (5-4) مهم‌ترین انگیزه‌ی آزمودنی‌ها برای شرکت در فعالیت‌های ورزشی 51
- جدول (6-4) ورزش‌های مورد علاقه آزمودنی‌ها در اوقات فراغت 52
- جدول (7-4) میزان مشارکت ورزشی به صورت جلسه در هفته 52
- جدول (8-4) شاخص مشارکت ورزشی بر اساس مقدار ساعت در جلسه 53
- جدول (9-4) مکان‌های موجود برای فعالیت‌های ورزشی 53
- جدول (10-4) میزان فاصله منزل با مکان ورزشی 54
- جدول (11-4) میزان درآمد ماهیانه‌ی اساتید 54
- جدول (12-4) میزان هزینه‌های ورزشی اعضای هیأت علمی 55
- جدول (13-4) میزان هزینه‌های درمانی اعضای هیأت علمی 56
- جدول (14-4) رابطه‌ی برآورده شده بین مشارکت ورزشی و هزینه‌های ورزشی 57
- جدول (15-4) رابطه‌ی برآورده شده بین مشارکت ورزشی و هزینه‌های درمانی 58
- جدول (16-4) رابطه‌ی برآورده شده بین وضعیت اقتصادی و میزان مشارکت ورزشی 58
- جدول (17-4) رابطه‌ی برآورده شده بین دسترسی به امکانات ورزشی و میزان مشارکت ورزشی 59
- جدول (18-4) میزان مشارکت ورزشی (ساعت در هفته) به تفکیک جنسیت 59
- جدول (19-4) رابطه‌ی برآورده شده بین میزان مشارکت ورزشی و جنسیت 59

فهرست جداول

صفحه

عنوان

- جدول (4-20) رابطه‌ی برآورده شده بین سن و میزان مشارکت ورزشی 60
- جدول (4-21) هزینه‌های ورزشی مربوط به اساتید فعال و غیر فعال 60
- جدول (4-22) رابطه‌ی برآورده شده بین هزینه‌های ورزشی اساتید فعال و غیر فعال 61
- جدول (4-23) هزینه‌های درمانی مربوط به اساتید فعال و غیر فعال 61
- جدول (4-24) رابطه‌ی برآورده شده بین هزینه‌های درمانی اساتید فعال و غیر فعال 61
- جدول (4-25) رابطه‌ی برآورده شده بین هزینه‌های ورزشی و درمانی اساتید 62

فهرست اشکال

- شکل (2-1)، سطوح مشارکت افراد در فعالیت‌های مختلف 11

فهرست نمودارها

- نمودار (4-1) میزان هزینه‌های ورزشی اعضای هیأت علمی 55
- نمودار (4-2) میزان هزینه‌های درمانی اعضای هیأت علمی 56

*Faculty of Educational Sciences and Psychology
Department of Physical Education and Sport Sciences*

Thesis

*Submitted in Fulfillment of Requirement for the Degree of M.Sc. in Physical
Education & Sport Sciences*

Title:

***The Relationship between Sport Participation with Sport and Medical
Expenses for among Academic Staff of Universities of Tabriz***

Supervisor:

Dr. Fariba Askarian

Advisor:

Dr. Hussein Panahi

Investigator:

Fatemeh Nushiranzadeh

نام خانوادگی دانشجو: نوشیرانزاده	نام: فاطمه
عنوان پایان نامه: رابطه مشارکت ورزشی با هزینه‌های ورزشی و درمانی در بین اعضای هیأت علمی دانشگاه‌های تبریز	
استاد راهنما: دکتر فریبا عسکریان	
استاد مشاور: دکتر حسین پناهی	
مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد	رشته: تربیت بدنی و علوم ورزشی
گرایش: مدیریت ورزشی	دانشگاه: تبریز
دانشکده: علوم تربیتی و روانشناسی	تاریخ فارغ‌التحصیلی: 1390/11/18
	تعداد صفحه: 78
کلید واژه‌ها: مشارکت ورزشی، هزینه‌های ورزشی، هزینه‌های درمانی	
<p>چکیده:</p> <p>ورزش از مهم‌ترین مسایل دنیای امروز است که با مسایل سیاسی، اقتصادی و فرهنگی در تعامل است. این امر موجب گردیده که ورزش یکی از اولویت‌های دولت‌ها شناخته شود. حیطه‌ی تأثیرگذاری ورزش چنان وسیع است که موفقیت برنامه‌های ورزشی، یکی از نشانه‌های موفقیت هر دولت است. از این رو کشورهای توسعه یافته هزینه‌ی فراوانی برای افزایش مشارکت در فعالیت‌های ورزشی و پژوهش‌های مرتبط با آن متحمل می‌شوند.</p> <p>مزایای ورزش برای افراد و جامعه واضح و آشکار است. نقش اقتصادی ورزش را می‌توان در دو گروه تأثیرات اقتصادی مستقیم و غیرمستقیم بررسی کرد. در مطالعه‌ی آثار مستقیم، ورزش به عنوان تفریح و فعالیت‌های جسمانی نگریسته می‌شود. بدین ترتیب آثاری همچون تولید کالاها و خدمات ورزشی، صادرات و واردات، هزینه‌های خانوار و هزینه‌های ورزشی و ... را در پی دارد. آثار اقتصادی غیرمستقیم ورزش در ارتقای سلامتی و کاهش هزینه‌های درمانی خانوار و دولت نقش اساسی دارد. مطالعات نشان دهنده‌ی نقش عمده ورزش در سلامتی و تندرستی است. هر کشوری از این موج فزاینده عقب بیفتد، به هیچ وجه نمی‌تواند این خلاء ایجاد شده را پر نماید و نهایتاً تفاوت‌ها در بهره‌وری از اثرات ورزش و فعالیت‌های حرکتی روشن و واضح خواهد بود.</p> <p>به همین علت هدف تحقیق حاضر تعیین ارتباط بین مشارکت ورزشی با هزینه‌های ورزشی و درمانی اعضای هیأت علمی دانشگاه‌های تبریز است. روش تحقیق از نوع توصیفی- پیمایشی است که با استفاده از پرسشنامه‌ی محقق ساخته با روایی قابل قبول و اعتبار 79 درصد انجام شد. جامعه‌ی آماری این تحقیق اعضای هیأت علمی دانشگاه‌های تبریز که تعداد آن‌ها 1380 نفر برآورد گردید و طبق جدول مورگان 300 نفر به عنوان نمونه‌ی آماری انتخاب شدند. پس از توزیع پرسشنامه‌ها 241 نفر آن را تکمیل نمودند. جهت آزمون فرضیه‌ها از آزمون t مستقل و همبستگی پیرسون در سطح $\alpha = 0.05\%$ استفاده شد. نتایج تحقیق نشان داد که بین میزان مشارکت ورزشی با هزینه‌های ورزشی و دسترسی به امکانات ورزشی و بین هزینه‌های ورزشی افراد فعال و غیرفعال رابطه‌ی معنی‌دار وجود دارد. همچنین بین هزینه‌های درمانی و ورزشی افراد فعال و غیرفعال رابطه‌ی معنی‌داری وجود دارد. اما بین میزان مشارکت ورزشی با هزینه‌های درمانی، وضعیت اقتصادی، جنسیت، سن و بین هزینه‌های درمانی افراد فعال و غیرفعال رابطه‌ی معنی‌دار وجود ندارد.</p>	

Surname: Nushiranzadeh	Name: Fatemeh
Thesis Title: The Relationship between Sport Participation with Sport and Medical Expenses for among Academic Staff of Universities of Tabriz	
Supervisor: Dr. Fariba Askarian Advisor: Dr. Hussein Panahi	
Degree: M.Sc. Major: P.E & Sport Sciences Field: Sport Management University: Tabriz Faculty: Educational Sciences & Psychology Date of Graduation: No. 78	
Kay Word: Sport participation, Sport expenditure, Medical expenditure	
<p>Abstract:</p> <p>Exercise of the most important issues today is that political, economic and cultural interaction. This caused the sport to be recognized as one of the priorities of government. Exercise is such a broad scope of the impact that successful sports programs a sign of success of any government Therefore, developed countries payment costs a lot of to increase participation in sports activities and research related.</p> <p>Sports benefits are clear for individuals and the community. The economic role of direct and indirect economic impact of sports can be investigated. The direct effect of sports can be seen sports as fun and physical activity and study about sporting product, export and imports, household expense on sport. The indirect economic effects of sports include improving health, reduced health care costs household and government. Studies indicate that sports have a major role in health and wellbeing. Then every country must avoid creating a vacuumed to finally achieve the productivity effects of exercise.</p> <p>The purpose of this study is to relationship between sport participation with sport and medical expenses for among academic staff of universities of Tabriz. Descriptive research method is using a questionnaire designed by the investigator that had acceptable validity and reliability 79% was performed. Community sample of this research involved in staff of universities of Tabriz, which 1380 people were estimated. According Morgan Table 300 people were chosen. The questionnaires distributed, 241 of them were collected. All the results of the study were analyzed by using T-test and Pearson correlation test in the level of $\alpha= 0.05$.</p> <p>Our results indicate that is significant relationship between sport participation and sport expenses and distance of sport facilities among active and inactive people. Also is significant relationship between the sport expenses and medical expenses among active and inactive people. But no significant relationship between sport participation with health care expenses, economic status, gender, age and medical expenses among active and inactive people.</p>	

فصل اول :

مقدمه و طرح تحقیق

1-1 مقدمه

ورزش در قرن بیست و یکم به یکی از بخش‌های مهم زندگی مردم تبدیل شده است. از نظر جهانی، ورزش، حکم میانبرهایی برای گام نهادن در عرصه‌ی بین‌المللی و از نظر داخلی، بخشی از روند توسعه‌ی سلامت عمومی کشور محسوب می‌شود. مشارکت در ورزش نه تنها یک حق اصولی بشری است، بلکه ارتقاء و توسعه‌ی ورزش نیز به داشتن جامعه شاد، بهبود امنیت اجتماعی، حمایت از توسعه، دستیابی به عدالت اجتماعی، تقویت تناسب جسمانی ملی و بهبود میزان سلامت عمومی منجر می‌شود.

اخیراً مفهوم سلامت، دچار تحولی عظیم شده و دیگر تنها به معنی نبود بیماری و ناتوانی نمی‌باشد. امروزه سلامتی به عنوان یک مفهوم پویا و چند بعدی مورد توجه قرار می‌گیرد که دارای ابعاد جسمی، روحی، معنوی، عاطفی، ذهنی، ارتباطی و اجتماعی می‌باشد [8].

مفهوم کلان سرمایه‌گذاری در سلامت از نظر نهادهای جهانی بیشتر ناظر بر مشارکت مستقیم خانوار در پس‌انداز بخشی از در آمد خود برای اموری است که سلامت فردی و اجتماعی را تامین می‌کند. این سرمایه‌گذاری در حوزه‌ی خانواده مرکب از برنامه‌ریزی شخصی در جهت ورزش، آرامش ذهنی و جسمی است [32]. کاهش تحرک و فعالیت‌های بدنی در زندگی امروزی با توسعه و پیشرفت تکنولوژی و صنعت ماشینی به شدت بر زندگی و گسترش امکانات رفاهی اثرگذار بوده و موجب شیوه‌های نوین زیستن گردیده است [33]. از آنجایی که حرکت، زندگی و پویایی بشر است و عدم حرکت یا همان فقر حرکتی در هر سنی با عوارض جانبی چون چاقی، ضعف عضلات، بیماری‌های دستگاه گردش خون، تنفس و اختلالات روانی همراه است، پیشگیری از این بیماری‌ها از طریق فعالیت‌های ورزشی و روش زندگی سالم، پایدارترین راه اقتصادی برای رویارویی با این مشکلات و حمایت از توسعه‌ی اجتماعی است [24].

1-2 بیان مساله و ضرورت و اهمیت تحقیق

در حال حاضر، ورزش و تفریحات سالم در کشورهای توسعه یافته به عنوان یک صنعت مهم و عامل اثرگذار در رشد اقتصادی ملی تا حد زیادی مورد توجه است و یکی از بزرگترین و درآمدزاترین صنایع در قرن 21 به شمار می رود [16]. نقش اقتصادی ورزش را می توان در دو گروه تأثیرات اقتصادی مستقیم و غیرمستقیم بررسی کرد. در مطالعه آثار مستقیم، ورزش به عنوان تفریح و فعالیت های جسمانی نگریده می شود. بدین ترتیب آثاری همچون تولید کالاها و خدمات ورزشی، صادرات و واردات، هزینه های خانوار، هزینه های ورزشی، ایجاد اماکن و تأسیسات، تبلیغات، پوشش رسانه ای، اشتغال، جذب گردشگری و حامیان مالی را در پی دارد [6].

آثار اقتصادی غیرمستقیم ورزش در ارتقاء سلامتی و کاهش هزینه های درمانی و به تبع آن برنامه های ملی و نیروی ماهر و نیز در کاهش هزینه های درمانی خانوار و دولت نقش اساسی دارد. این امر موجب افزایش عملکرد و بهره وری کارکنان می شود [6]. مشارکت بیش از 60 درصد مردم در فعالیت های ورزشی و اختصاص یافتن بیش از 90 درصد تولید ناخالص داخلی¹ (GDP) ورزش به هزینه های ورزشی در برخی از کشورهای پیشرفته، موجب رشد چشم گیر این صنعت شده است؛ تا جایی که سرانه ی هزینه های ورزشی در برخی از کشورهای پیشرفته بیش از 100 تا 300 دلار است [17]. به عنوان مثال، هزینه های ورزشی در کانادا بالغ بر 16 میلیارد دلار حدود 2.2 درصد از هزینه های خانوار و 1.2 درصد از GDP است و حدود 2 درصد از مشاغل در کانادا را پشتیبانی می کند [43].

1- Gross Domestic Product

امروزه طول عمر با کیفیت زندگی مردم، علی‌رغم پیشرفت‌هایی که در کنترل بیماری‌های واگیردار و عفونی در 100 سال گذشته حاصل شده است، مجدداً رو به کاهش نهاده است. علت این کاهش، افزایش ابتلا به بیماری‌های مزمن و غیر واگیر نظیر سکته‌های قلبی، مغزی و دیابت است. عوامل متعددی شانس ابتلا به این بیماری‌ها را افزایش می‌دهند. اصلاح شیوه‌های زندگی مرتبط با این عوامل بیش از هر روش دیگری، در پیشگیری از بیماری و مرگ زودرس مؤثر شناخته شده است. در بین شیوه‌های زندگی که باید برای ارتقاء سلامت و تندرستی و پیشگیری از بیماری اصلاح شوند، سه اولویت اصلی شامل فعالیت جسمانی منظم، تغذیه‌ی مناسب و کنترل استرس هستند. یکی از مهمترین علل اولویت داشتن این سه موضوع این است که با یک مقدار تغییر در آنها، می‌توان آثار بزرگی در سلامت فردی و اجتماعی ایجاد کرد [8].

اطلاعات مقدماتی از سازمان بهداشت جهانی در مورد عوامل خطرآفرین، نشان می‌دهد که شیوه‌ی زندگی بدون تحرک یکی از ده دلیل عمده مرگ و ناتوانی است. بیش از دو میلیون مرگ در سال ناشی از بی‌تحرکی است. ورزش کردن باعث کاهش میزان مرگ و میر و بهبود کیفیت زندگی می‌گردد [33].

در کشور کانادا هزینه‌ی مراقبت‌های بهداشتی به علت عدم فعالیت‌بدنی سالانه 2.1 تا 5.3 میلیارد دلار می‌رسد. که این مقدار، حدود 4.8 درصد از کل هزینه‌های مراقبت‌های بهداشتی است [43].

در استرالیا هزینه‌های کل منتسب به بیماری‌های مربوط به شیوه‌های نامطلوب زندگی، به میزان 3.7 میلیارد دلار اعلام شده است که از این مقدار هزینه، سهم دولت 1.4 میلیارد دلار است. نکته جالب این که به ازای افزایش مشارکت یک درصدی افراد در فعالیت‌های بدنی، می‌توان تا حدود 8 میلیون دلار را ذخیره کرد [51].

مطالعات نشان می‌دهد که غالباً سهم هزینه‌های درمانی و بهداشتی از GDP در کشورهای توسعه‌یافته بیشتر از کشورهای توسعه‌نیافته است. این نکته نشان می‌دهد که میزان اهمیتی که سلامتی نیروی انسانی در جامعه دارد، با سطح توسعه یافتگی کشورها افزایش می‌یابد. میانگین هزینه‌ی مصرف شده از منابع عمومی در امر سلامت جامعه در سال 2005، برابر با 5.2 درصد از GDP بوده در حالی که این میزان در کشورهای دارای توسعه انسانی متوسط 2.7 درصد و در کشورهای دارای توسعه انسانی پایین 2.1 درصد بوده است [27].

بررسی‌های انجام شده نشان می‌دهد تفاوت در بین برخی از شاخص‌های طبقات اجتماعی-اقتصادی بالا و پایین، تأثیر چشمگیری بر گرایش مردم به فعالیت‌های بدنی و رفتارهای ورزشی ایفا می‌کند. از جمله این شاخص‌ها می‌توان به سطح تحصیلات، وضعیت اقتصادی و تراکم خانواده اشاره نمود. سطح تحصیلات از جمله عوامل تأثیرگذار بر فعالیت‌های ورزشی می‌باشد. تحقیقات زیادی بر تأثیر چشمگیر این عامل صحه گذاشته‌اند. اهمیت و لزوم پرداختن به فعالیت‌های ورزشی برای افراد تحصیل کرده، روشن‌تر بوده و آنها با یک برنامه‌ریزی منظم‌تر به فعالیت‌های ورزشی می‌پردازند [7].

کاهش تحرک و فعالیت‌های بدنی در زندگی امروزی با توسعه و پیشرفت تکنولوژی و صنعت ماشینی به شدت بر زندگی و گسترش امکانات رفاهی اثرگذار بوده و موجب شیوه‌های نوین زیستن گردیده است؛ ضرورت برنامه‌ریزی در جهت تأمین فعالیت جسمی مورد نیاز و عمومیت بخشیدن به انجام فعالیت‌های منظم و مستمر را پیش از پیش نمایان می‌سازد. آموزش، ترغیب و گسیل داشتن آحاد مختلف جامعه از جمله اساتید دانشگاه‌ها که نقشی اساسی در ترویج درست زیستن، در جامعه و نسل جوان را به عهده دارند؛ امری لازم و ضروری به نظر می‌رسد. این امر در بسیاری از کشورهای توسعه یافته جزء

اولویت‌های برنامه‌ریزی آنها قرار گرفته و با بکار بستن راهکارهای مشخص به نحوی ورزش را در آن کشورها به صورت همگانی درآورده و در قالب یک فرهنگ در جهت سالم زیستن و استفاده از مواهب بهداشت و سلامت روانی و جسمانی درآورده است [24].

بدون تردید، پی‌ریزی یک جامعه‌ی سالم و با نشاط در گرو سلامت روحی و جسمی اعضای جامعه و مرهون تلاش نیروهای انسانی سالم، کارآمد و فکور است. در همین راستا، سلامت اساتید به عنوان چهارچوب اصلی پیکره‌ی جامعه‌ی علمی کشور جهت ایفای نقش‌های فردی، علمی و اجتماعی حائز اهمیت بوده و انجام فعالیت‌های فیزیکی در کنار وظایف خطیر علمی آنان می‌تواند تأثیر قابل توجهی داشته باشد.

با توجه به اینکه در کشور ما در زمینه‌ی رابطه‌ی مشارکت ورزشی با هزینه‌های ورزشی و درمانی تحقیقات بسیار اندکی انجام شده است؛ بر آن شدیم که میزان مشارکت ورزشی اعضای هیأت علمی دانشگاه‌های تبریز را مورد بررسی و رابطه آن را با میزان هزینه‌های ورزشی و درمانی مورد مطالعه قرار دهیم. نتایج تحقیق حاضر در شناخت نگرش و گرایش اعضای هیأت علمی دانشگاه‌های تبریز، به فعالیت‌های ورزشی و اثرات آن بر اقتصاد شخصی آن‌ها، مسئولان را در بهبود برنامه‌ریزی‌های ورزشی و فرهنگ سازی‌های مناسب و ... یاری می‌رساند.

3-1 اهداف تحقیق**1-3-1 هدف کلی:**

تعیین رابطه‌ی بین مشارکت ورزشی با هزینه‌های ورزشی و درمانی اعضای هیأت‌علمی دانشگاه‌های

تبریز

2-3-1 اهداف جزئی:

- تعیین رابطه‌ی بین میزان مشارکت ورزشی و هزینه‌های ورزشی اساتید
- تعیین رابطه‌ی بین میزان مشارکت ورزشی و هزینه‌های درمانی اساتید
- تعیین رابطه‌ی بین وضعیت اقتصادی و میزان مشارکت ورزشی اساتید
- تعیین رابطه‌ی بین دسترسی به امکانات و خدمات ورزشی و میزان مشارکت در فعالیت‌های ورزشی
- تعیین رابطه‌ی بین جنسیت و میزان گرایش به فعالیت‌های ورزشی
- تعیین رابطه‌ی بین سن و میزان مشارکت در فعالیت‌های ورزشی
- مقایسه بین هزینه‌های ورزشی اساتید فعال و غیر فعال
- مقایسه بین هزینه‌های درمانی اساتید فعال و غیر فعال
- تعیین رابطه‌ی بین هزینه‌های ورزشی و درمانی اساتید

4-1 فرضیه‌های تحقیق:

- بین میزان مشارکت ورزشی اساتید و هزینه‌های ورزشی رابطه وجود دارد.
- بین میزان مشارکت ورزشی اساتید و هزینه‌های درمانی رابطه وجود دارد.
- بین وضعیت اقتصادی اساتید و میزان مشارکت ورزشی آن‌ها رابطه وجود دارد.
- بین دسترسی به امکانات و خدمات ورزشی و میزان مشارکت ورزشی رابطه وجود دارد.
- بین جنسیت اساتید و پرداختن به فعالیت‌های ورزشی رابطه وجود دارد.
- بین سن اساتید و میزان مشارکت در فعالیت‌های ورزشی رابطه وجود دارد.
- بین هزینه‌های ورزشی اساتید فعال و غیرفعال تفاوت وجود دارد.
- بین هزینه‌های درمانی اساتید فعال و غیرفعال تفاوت وجود دارد.
- بین هزینه‌های ورزشی و درمانی اساتید رابطه وجود دارد.

5-1 محدودیت‌های تحقیق

محدودیت‌های تحقیق به دو دسته محدودیت‌های قابل کنترل و محدودیت‌های خارج از کنترل تقسیم

شده است.

1-5-1 محدودیت‌های قابل کنترل

1- کاهش تعداد سوالات پرسشنامه‌ی تحقیق

2- تحقیق حاضر از نظر مکانی در شهر تبریز بود.

3- از نظر زمانی به سال 89-90 بود.

1-5-2 محدودیت‌های غیر قابل کنترل:

- 1- کمبود تحقیقات انجام شده در زمینه‌ی موضوع تحقیق
- 2- عدم برگشت برخی از پرسشنامه‌های توزیع شده در بین جامعه‌ی آماری
- 3- عدم اطمینان از میزان دقت، علاقه، درک و انگیزه‌ی افراد در پاسخگویی به سوالات پرسشنامه

1-6 متغیرها

متغیر مستقل: مشارکت ورزشی

متغیر وابسته: هزینه‌های ورزشی و هزینه‌های درمانی

1-7 تعریف واژگان

- 1- مشارکت ورزشی¹: هر گونه شرکت در فعالیت‌های ورزشی اعم از انجام فعالیت‌های ورزشی، عضویت در باشگاه‌ها و کلوب‌های ورزشی می‌باشد [32].
- 2- هزینه‌های ورزشی²: مقدار هزینه‌ای که برای ورزش کردن شامل تغذیه، رفت و آمد، شهریه، خرید لوازم و وسایل و ... صرف می‌شود [32].
- 3- هزینه‌های درمانی³: مقدار هزینه‌ای که برای پیشگیری، درمان بیماری‌ها و حمایت از بیمار؛ شامل هزینه‌ی بیمه‌های تامین اجتماعی، خدمات درمانی و بیمه‌های تکمیلی و ... صرف می‌شود [32].

1- Sport participation

2- Sport expenditure

3- Medical expenditure

فصل دوم:

مبانی نظری و پیشینه تحقیق

1-2 مقدمه

تمدن و پیشرفت روزافزون فناوری‌های مدرن، پدیده‌ای به نام «فقر حرکتی» را با خود به همراه آورده است. در نتیجه، کم‌تحركی و فقر حرکتی نارسایی‌هایی را موجب شده، که جنبه‌های مختلف جسمی، روانی و اجتماعی را تحت تأثیر قرار داده است. برون رفت از وضع موجود، نیازمند ابزارهای در خور و شایسته‌ای از جمله فعالیت‌های ورزشی است که به عنوان یک ابزار چند بعدی با تأثیرات گسترده بهداشتی، اقتصادی، اجتماعی، کمک به اوقات فراغت سالم و ایجاد نشاط و شادابی می‌کند [7].

ورزش به عنوان یک پدیده‌ی اجتماعی و فرهنگی است که افراد را در یک شبکه‌ی اجتماعی که دارای روابط اجتماعی پیچیده است؛ به تعامل و کنش واداشته است و عرصه‌ی ظهور رفتارها، نگرش‌ها، ارزش‌ها و بازنمایی‌های معنادار قرن حاضر شده است. این پدیده‌ی چند بعدی، آن چنان در زندگی انسان‌ها رسوخ و نفوذ نموده که امروزه می‌توان با توجه به نگرش و فعالیت‌های ورزشی افراد، طرز تفکر، سبک زندگی و میزان سرمایه‌ی اجتماعی افراد را بازشناسی کرد [20].

2-2 تعریف ورزش و ابعاد آن

قرن‌ها واژه‌ی ورزش به معنای هر نوع سرگرمی و مشغولیت در زندگی تلقی می‌شد. حال آنکه در قرن 19 و 20 میلادی به نوعی از فعالیت‌های ثابت رقابتی تعریف گردید که در بین ورزشکاران انجام می‌شود. شورای ورزشی اروپا تلاش کرد که معنا و مفهوم این پدیده را به صورتی بسیار روشن توضیح و واقعیت جهانی آن را نشان دهد. بر این اساس، مفهوم ورزش همگانی، نه تنها در بر گیرنده‌ی کامل ابعاد ورزشی است بلکه انواع مختلف فعالیت‌های جسمانی از بازی‌های غیرمنظم خودجوش تا تمرینات بدنی منظم را در بر می‌گیرد [5].